

AKI AZ ÚT AZ IGAZSÁG ÉS AZ ÉLET

VÉGHELYI Péterné¹

Abstrakt

Who is the way, the truth and life

Questions about why I should be a Catholic and what I need for God are waiting for an appropriate answer among young people nowadays. We held a prayer camp with the participation of 16 adolescent children dedicated to the initiation of sacraments and the development of a conscious faith. During the camp catechesis, we were able to get an idea of today's worldview and mindset of children gaining knowledge on digital platforms. Catechesis sought to promote the value-centered acquisition of terms and contents related to faith and sacraments, and to open their thinking to the truth of Christ. In the 6-day-long camp, the youth received catechetical and liturgical training and experienced the grace of the power of community. Faith and sense, self-knowledge and God-knowledge became the focus of cognition.

Keywords

Initiation, sacraments, the imitation of Christ, mentality, catechesis, truth, mind, grace

Bevezető

Egy imatábor létrejötte, résztvevői

A *Merici Szent Angéla imatáborba* 3 megyéből (Zala, Tolna, Vas), 5 általános iskolából érkeztek a résztvevők, akik 6.-8. osztályos korúak, két gimnazista segítővel (17 évesek). A tábort pedagógusként két fő teológus-hittanár, és házastársaik szervezték. A gyermekcsoport közösséggé szerveződése során lényeges szempont volt az, hogy a felnőttek házaspároként érkeztek, mintaként hozva a saját személyes életközösségüket, mint az egyik szentséget. A tanulók egykori, és jelenlegi tanítványaim voltak. Negyedik alkalommal szerveztem imatábort, ez volt az első, amelyet tudatosan a katolikus hit elmélyítése, a szentségekre való felkészítés célja határozott meg. A célképzésben segítettek a korábbi kutatásaim is, amiket a digitális oktatási időszak alatt végeztem, és amik megmutatták azt, hogy a gyerekek gondolkodóképességét a személytelen digitális platformok mennyire károsan befolyásolják. Az evangélium hirdetését élő közösségben kívántuk helyezni, és abból indultam ki, hogy az életközösségben szeretetközösséggé válósítjuk meg a beavató szentségekre, és az elkötelezett Krisztuskövetésre való felkészítést. A tábor beavató felkészítése során Szent Ágoston tanítási módszerét kívántam követni, melynek kettős célja vezérelt: az evangéliumi élet rejtett értelmének feltárására irányuló módszer, és a megszerzett tudás továbbadásának módja abból kiindulva, hogy a szeretet mind a teológiai okfejtések, mind a gyakorlati cselekvések mércéje, egyúttal - Szentírásra alapozott-hermeneutikai alapfogalom is [1, o. 11–12] úgy, hogy a tanító saját személyiségét adja munkaeszközü.

Kutatásom célja volt az is, hogy megismerjem a gyerekek gondolkodását, a világról alkotott képüket, és a tanítást az élethelyzetükhöz adekvát módon tudjam biztosítani. A táborunk különlegességét adta még az is, hogy a visszatérő gyerekek kezésként (*sponsor*) új gyermekeket is hívtak magukkal, akikkel azt megelőzően kapcsolatom nekem még nem volt. A kezesség missziós interakciós mintájának felmutatása a tábori közösség kiemelt értékévé vált, mivel az ókeresztény beavatási folyamatokban is közösségvédő, valamint missziós funkciója volt a

¹ Véghelyi Péterné: Skóciái Szent Margit Gondozóotthon. E-mail: nyelvmegorzes@gmail.com

komolyan vett, és alkalmazott kezességnek. A szervezési előkészületek során az adott célcsoport nagyobb részének bevonásával elvégzett – digitális oktatás hatásainak vizsgálata a gondolkodásra, és a lelkiismeretre – kutatásaim során nyert eredményeimet – alapszókészletként – fel tudtam használni. [2] Ma talán megdöbbenőnek tűnhet számunkra, de Szent Ágoston az egész Bibliát az emlékezetünkben tartásra ajánlotta, hogy [3, o. 125] bármikor helyes választ tudjunk adni a kételkedőknek, de hitünk nyelvezetének megtanításához ez elengedhetetlen.

A tábor alapgondolata az *Imitatio Christi*, azaz Krisztus utánzása a mindennapi cselekedeteinkben, mert azt nevezzük kereszténynek (ApCsel 11,26)² (christianus), aki tetteiben követi Jézus Krisztust, tehát hitünk meglétéből tetteknek kell fakadnia. (Jak 2,26)

A közösségépítés során Krisztusnak, az élő tekintélynek a megjelenítése, megismertetése volt a cél azoknak az értékeknek a mentén, melyeknek az élő tekintély ad létet, és amelyek a személyközi kapcsolatainkban (a felebaráti tetteinkben) nyernek formát. Krisztus adja ennek az alapmintáját, mert *Ő főleg abból az okból jött el, hogy megtanuljuk, mennyire szeret bennünket az Isten, és megtanuljuk a végsőkig, hogy ragyogjunk általa, aki által először voltunk szeretve, és így megtanuljuk szeretni a felebarátainkat, az ő felajánlásának példáját követve, aki felebarátunkká tette magát azzal, hogy szeret minket.* [3, o. 128]

A napirend szervezése imaláncon függő, részben irányított folyamat volt, melynek célkitűzése a jelen lenni élmény átélése volt. Ezt a jelenlétet segítettük tekintélyhez rendelni, mely tekintéllyel való kapcsolat a cselekedeteink értelmére fókuszáló kérdések mentén szerveződött, mely értelem kutatása megláttatta azokat az értékeket, melyek egyúttal a tekintélyt is megismerhetővé teszik. Ennek bemutatásához Jézus önmagáról mondott szavait használtuk fel. „*Én vagyok az út, az igazság, és az élet; senki sem mehet az Atyához, hanem ha én általam*” (Ján 14,6). Éppen ez a küldetés teszi szükségessé, hogy ne elégedjünk meg keresztény értékek bemagoltatásával, mivel keresztény értékek Krisztus nélkül nem léteznek. A Krisztuskövetés a Krisztusban történő **gondoló képesség** meglétét feltételezi, a teljes elme érintésével, azaz a gondolkodás, és a körülöttünk lévő világ érzékelésének teljes átalakítását igényli, mert élő hitet akarunk közvetíteni. Ez a gondoló képesség az elme³ működése, amely megfelel a Szent Ágoston által használt *mens* fogalomnak. [4] Mivel Ágoston – aki latinul írt, és gondolkodott – a *mens* latin szót egyaránt használja a lélek, az értelem (*intellectus*), valamint az ész (*ratio*) kifejezésére, a gondoló tehetséget érti alatta, [5, o. 676] ami – értelmezésben – a logikai igazság szintjének felel meg a megismerő folyamatban. A hittel kapcsolatos fogalmaink, kifejezéseink vizsgálata a magyarul gondolkodó számára is megértés után kiált, mert ez vezet el az igazság megismerésére, ezt jelenti a krisztusi **igen**, ami az igazsággal van kapcsolatban. (vö.: Mt 5,37) A krisztusi igazság megismerése tehát a teljes gondolkodásunkat, és megismerésünket áthatja, ami eredményezi a *konverziót* (elfordulást a bűntől, mégpedig az igazság felé

² A Szentírásból vett idézetek Károli Gáspár fordításában a 2001-ben a Magyar Bibliatársulat kiadásában megjelent Szent Bibliából valók.

³ ELME kulcsszó a Czuczor-Fogarasi szótárból: 2) Szorosb ért. gondoló tehetség, (mens) mely szellemi életünk tulajdona, s mely az értelmet, (intellectus) és észet (ratio) foglalja magában. V. ö. ÉRTELEM és ÉSZ. Mély elme; gyöngye elme; éles elme; nagy elme. Elmét futtatni; elmét fárasztani, gyakorolni, művelni. Elmében megháborodni. Elmét élesíteni; elmével felfogni; elmét törni valamin v. valamiben, Vén elme, fiatal erő veri meg a hadakat. (Km). „És lelék az embert, kiből az ördög kiment vala, ülette ő lábainál és megruháztatván és egész elmével.” Tatrosi cod. 3) Azon tehetség, mely a felfogott tárgyakat megtartja, el nem feleli, (memoria). Elméjében tartja a látottakat és hallottakat. Elméből mondja el a leczkét. Elszalasztani valamit az elméből. 4) Azon tehetség, mely a különböző dolgok közötti hasonlatot hamar felfogja (Witz), innen: éles elme, elmés, elméncz. Mind ezek szerént elemezhetetik ekként is: él-mi v. élő-mi, élő valami, ami az emberben az élő, az életerőt, a szellemet alkotja, t. i. az érzéktől kezdve az értelmet és észet vagyis az ismereti tehetség valamennyi fokát képezi. Rokona azon il, melyből ildom, ildomos származott, valamint az élénk mozgékonyásra vonatkozó il is. V. ö. Il. A hangokban is rokon görög latin animus (= elme) szót, (mely a görögben fuvást, lehellést, szellőt jelent) Benfey az an (= leh) szanszkrit gyökből származtatja, mely pra szóval öszvetéve: prán am. élni.

való fordulással), és az abból fakadó keresztény cselekedeteket. „*A lélekben a lélekért folytatott küzdelem eszközei a gondolatok, és a mentális képek.*”[6, o. 26]

Erre a küldetésre alapoztuk az imatáborunkat, és ezzel a céllal érkeztek a gyerekek is, akik komolyan akarnak szentségi életet élni. A táborba való megérkezésükkor a gyerekek és a szülők egyaránt elmondták, hogy mit várnak ettől a tábortól, mi pedig ismertettük a tábori tervezett programokat, és a célkitűzést. Már Szent Ágoston is azt hangsúlyozta, tájékozódni vagy jelzést kell felvenni a jelöltek motívumairól, amiért a beavató szentségekre készülnek. [3, o. 123–131]

Mivel a nevelést érték közvetítésnek tekintjük, ezért tisztában kell lennünk az értékek fogalmával, vonatkozásaival. Az értékeknek pedig rendszerben kell fennállniuk, mert egyik érték preferálása nem sértheti a másik értéket. A táborban ennek értelmében minden pillanatot nevelési helyzetnek, érték közvetítésnek fogtunk fel, melynek a szeretet adta a keretét. Az értékek ezen elv okán csak közösségi vonatkozásban vizsgálhatók, vagy polarizálhatók (helyes, vagy helytelen). Valamint értelemmel kell bírniuk, mert ha valami nem értelmes, az szükségszerűen értelmetlen. Az értelmes értékeknek a tekintély ad létet, és a tettek formát, az értelmetlen értékeknek viszont éppen a tekintélytől való abszolútizálás, a tudatos eloldozás adhat létet. Kiindulópontunk természetesen az a tény, hogy az ember alapvető formája az, hogy értelmes.

Tábori tevékenységek, katekézis

A 15 gyermek nemük szerint külön lakrészben lett elszállásolva, az erdőben álló vadászházban. Mindkét csoportnak kortárs vezetője volt; prefektus, és prefekta elnevezéssel. A felnőttek a fiúk lakrészében, külön szobákban vettek szállást, ahol a közös étkező, az egyik konyha, és a foglalkozásokhoz igénybe vett nagyterem is volt. Az étkezések a közös ebédlőben, a felállított házi oltár előtt történtek, mely étkezések közösségi jellege kiemelt jelentőséggel bírt. Cél volt a kedélyes asztalközösség megteremtése, a kényelmes, nyugodt étkezés, az együtt levés tartalmas megélése. A felnőttek a gyerekek között elszórtan foglaltak helyet, mely elhelyezkedés a nap további részében is megmaradt, az egyes programok során.

A napirend folyamatosságát az ima és a rend biztosította. Előbbit mi kezdeményeztük, és tanítottuk, utóbbi Krisztus középpontba állításával élt, és hatott. Reggel az Ároni áldás éneklésével és csengettyűszóval ébresztettem a gyerekeket, akik a prefektus, és prefekta irányításával történő készülődést követően a reggelihez az asztalnál helyet foglaltak. Mindig hagyunk elég időt a kényelmes elkészüléshez, és a felébredéshez, miközben családi légkörben, és kapkodás nélkül készítettük elő közösen az étkezéseket. A terítésben, rendrakásban, mosogatásban és feltakarításban mindig két önként jelentkező segítő vett részt. A tábori nevelési feladatok területét képezte a házimunkára való nevelés is, melyhez gyakorlati tanácsokat, segítséget kaptak tőlünk a gyerekek. Közös reggeli imádság után a Szentírásból vettünk napi mottót, mely az aznapi gondolataink meghatározó vezérfonala, és füzere is lett.

Délelőtt – a táborhelyen töltött napokon – a tervezett foglalkozásokra került sor, általában körben ülve, flipchart-tábla használatával bent a közösségi helyiségben, vagy kint a fűben/stégen ülve.

Napközben erre a táblára kerültek fel a gyerekek által használt, és a tanítások során felmerült, magyarázatra szoruló szavak, kifejezések, majd azoknak az értő megbeszélésére is sor került közösen, ahol mindenki megszólalt, és elmondta a véleményét, feltette a kérdéseit. Napról-napra oldottabb, bizalmat árasztó légkörben merték kérdéseiket, kétségeiket megfogalmazni, mely annak a jele volt, hogy erősödött a közösségi szeretet, és a kételyekben tisztult a hitük. A táblán külön rögzítettük a liturgiával és a szentségekkel kapcsolatos, (gyakran latin eredetű) kifejezéseket, és azokat elemeztük. (*pl.: misztérium, liturgia, ájtatos, buzgó, kegyelem, igazság*)

A magyar igazság szó elemzése: Az igazság, mint Krisztus fedőneve, és hitünk tartópillére

nagyon izgalmas nyelvészeti kutatómunkát jelentett, és felfedtük azt az Istenre építkező bonyolult összefüggésrendszert, amit a magyar **igazság** szavunk magában rejt. Ezt az összefüggést az alábbi gráffal tettük szemléletessé, mely összefüggéseket maga a számítógépes rendszer mesterséges intelligenciája is hozott, igazolva azt, hogy benne rendszer, és logika áll fenn természeténél fogva. A kigyűjtött szavak közötti összefüggésrendszert Czuczor Gergely, és Fogarasi János akadémiai nyelvészeti értelmező nagyszótára alapján készítettem el. [4]

A liturgiával, a keresztyén szeretetszolgálatukkal kapcsolatos kifejezéseket értékek formájában írtuk fel, és azok értelmezése során az evangéliumokból, a szentek életéből vett példabeszédekkel, hasonlatokkal magyaráztuk. (pl.: *alázat, gőg, hit, kishitűség-elbizakodottság, gondviselés*) Különösen jelentőssé váltak a katekézisben a katolikus szentek, akikről a tanításokban mindig megemlékeztünk, példaképekként mutatva be őket, mint olyan embereket, akik koruk kihívásaira válaszolva jutottak el az életszentségre, vagy akár a vértanúságra.

A közösség formálódása

Az egyes alkalmak végén a gyerekek a saját életükből hoztak olyan példákat, melyek révén személyesebben, és szemléletesebben tudtuk életszerűvé, és aktuálissá tenni a tanítást. Az időkeretet nem határoltuk ugyan be, ám az aktív részvétel, és az éber figyelem lankadásának fizikai jeleit észlelve a foglalkozásokat lassan befejeztük, és a szabadban lehetőségük volt mozogni, valamint játékokkal, sporteszközökkel játszani. Ezekben a szabadidős időszakokban a nagyobb diákok kisebb csoportokban elvonultak, és sokat beszélgettek. Ezt az időszakot mi felnőttek nem irányítottuk, csak köztük, a közelükben voltunk, jelezve elérhetőségünket a számukra. Ilyenkor lehetőségem volt a gyerekekkel folytatott külön beszélgetésekre is, voltak olyan csoportok, akik behívtak bennünket is a beszélgetésekbe. A gyerekek a nagyon rendezett erdei táborhelyen bemehettek az erdőbe, több helyen padok, pavilonok kínáltak lehetőséget a beszélgetéshez. Ezeket a beszélgetős helyeket idővel sajátos elnevezésekkel illették, így megkülönböztettek A-helyet, P-helyet, Kisberek-helyet.

A fiatalok közötti jó kapcsolat hamar kialakult, azonban nem volt megfigyelhető az állandó, klikkszerű elkülönülés, inkább annak az igényét éreztem, hogy törekedtek arra, hogy minden társukat megismerjék. A fiúk és a lányok sem különültek el, gyakran keresték egymás társaságát egyénileg, és csoportosan is. Ami nagyon szép volt, hogy a kisebbek és a nagyobbak is tudtak egymással beszélgetni. A két gimnazista jelenlétével jól érzékelhető volt az a jelenség, hogy a kisebbek felnéznek a helyesen viselkedő nagyobb társukra, és kéri segítségét, tanácsát.

A tízórait és az uzsonnát mindig a szabadban fogyasztottuk el, még a tóhoz is lecipeltük a természetes dinnyéket, amiből egy jó multság lett.

A gyerekek közti állandó jelenlétünkkel a spontán tanításnak, és beszélgetésre adtunk lehetőséget, amely működött, és éltek is vele a gyerekek. A tó mellett íjászkodást rendeztünk kedden délután, és a hőség miatt egy stégre mentünk, hogy a lábunkat a vízbe lógassuk. Ebből a néhány gyerekkel való félrevonulásból egy szentekről szóló hittanóra, és idővel egy gyerekekkel megtelt stég vált, melynek eredményeként védőszentet választottak azok is, akiknek még nem volt.

Köztük járva gyakran kezdeményeztem éneklést, és napközben így gyakoroltuk azokat a népe népeket, melyeket a tervezett szentmiséken énekelni szándékoztunk. Az ének, mint jó hangulatteremtő elem gyakran alkalmazott pedagógiai eszközöm, többször tapasztaltam áldásos hatásait, mindig vidám légkört eredményez, és megnyílásra készítet. Jellemző volt, hogy a gyerekek is szívesen énekeltek, dudorásztak napközben. Az énekekhez segítségként egy misefüzetet készítettem, ami a liturgia menetének megfelelően a szentmiséken is követhetővé tette az énekelt tartalmat. A füzetben jelöltem azt is, hogy leülni, térdelni vagy felállni kell. A tá-

borban tanulták meg az *Úr anyyala* imádságot, és a *Boldogasszony anyánk* kezdetű ősi imádságot is.

Kedden került sor az első zárandoklatra, 5 km-es erdei túra keretében indultunk a závodi templomhoz szentmisére. Útközben egy teljes rózsafüzért elimádkoztunk, majd az imádság után a gyerekek maguk kérték, hogy meneteljünk tovább csendben, és az esti megosztás során ezt a csendet nagyon áldásosnak élték meg, melyben megmagyarázhatatlan nyugalmat érezték.

Minden este megosztást tartottunk, a földön ülve, csoportban, ahol személyes reflexiókat osztottunk meg, és beszéltünk át. A gyerekek mindig figyelmesen meghallgatták egymást, és a felismerések nagyon gazdagítók voltak. Mi, felnőttek is sokat épültünk ezekből a beszélgetésekből.

Mivel a tábor oldott légköre kedvezett a spontán kezdeményezéseknek, a gyerekek közös palacsintasütést, tortakészítést is rendeztek, ehhez mi az eszközöket, alapanyagokat, és konyhai tanácsainkat adtuk, a munka eredménye az ő érdemük volt. Ezek a konyhai alkotások családi légkörben folytak, nem volt kijelölt munkairányító, nagyon rugalmasan és gyakorlatiasan osztották meg a feladatokat, és kreatív megoldások születtek.

Az önszeretet/önismeret, és az Istenszeretet/Istenismeret kapcsolata

Az önismeretet kapuként értelmezhetjük, mely elvezet az Istenismerethez, mivel az ember keresi önmagát, a saját élete értelmét, és közben rátalál az Istenre. Az igazság szó elemzése során abból indultunk ki, hogy az elmét lételeméleti szempontból nem választja el semmi Krisztustól, a változhatatlan igazság szeretetétől, és a megismerés során a testi érzékszerveinkkel kapcsolódhattunk Istenhez. [7, o. 166] A megismerésükben az ágostoni kettős út gyakorlata jelentett számomra iránymutatást: Az ész(ratio), és a tekintély (auctoritas) felé. Mert értenünk is kell a hitünket. Ha a tanítványok felismerik a tekintélyt, akkor megértik az igazságot. A Szentlélek megvilágosító kegyelme nélkül a lélek nem indulhat el az Isten ismerete útján. [7, o. 149] A hitre nevelő katekéziséből ezért nem hagyható ki a Szentlélek megvilágosító kegyelme.

Azokban a digitális gondolatközösségekben a kifejezések alkalmazásai, – ahova a gyerekek is tartoznak – közmegegyezésen, és jelentéstulajdonításon, jelmagyarázaton alapuló, gyakran összefüggéseket is nélkülöző helytelen értelmezésen alapulnak. Megvizsgáltuk azokat a kifejezéseket, melyeket jelzőként alkalmaznak anélkül, hogy a jelentéstartalmát ismernék. (pl.: *kretén, random, ciki, balhé*) Elgondolkodtató, hogy a Wikipédia adatai szerint a *kretén* francia eredetű kifejezéshez az alábbi magyarázatot csatolták: „*A kretén jelző (szellemileg visszamaradott, kreténizmusban szenvedő) valószínűleg a latin christianus, azaz keresztény megjelölésre vezethető vissza. Ennek az a magyarázata, hogy a kreténeket torz külsejük és súlyos értelmi fogyatékoságuk miatt sokan állatoknak tartották. A kretének hozzátartozói megkeresztelemmel próbálták meg ellensúlyozni ezt a minősítést, ugyanakkor kifejezni, hogy nem egy állatról, hanem egy keresztény emberről van szó.*”⁴

Átvettük példákon a fogalomalkotás módját, mely az összefüggéseket tudja megláttatni. Pl.: a munka az, amin dolgozunk. Mivel a dolog létforma, formázott lét, tehát csak létező lehet dolog, ezért, ha dolgozunk valamin, akkor létet, azaz formát adunk neki. (pl.: a dolgozat írása)

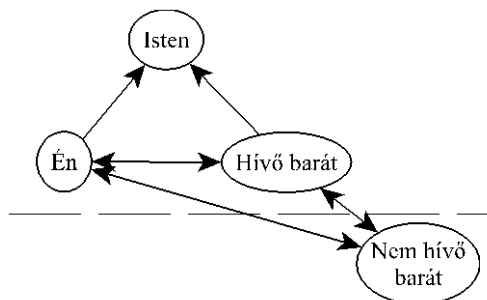
Mivel Isten előre elgondol minket öröktől, így ha mi ezen a képzésen, a beavatáson végigmegyünk, mint egy úton, az önismereten keresztül eljuthatunk az Istenismerethez. Szent Ágoston hivatkozik először a megismerés bizonyossága kérdésében az öntudat tényére [8, o. 196], és felteszi azt a kérdést, hogy az értelem miként is ismerhetne fel valamilyen értelmet, ha önmagát nem ismeri? [9, Fej. IX.3.3.] Minden lélekismeret kulcsa az önismeret. Az ismerd meg

⁴ <https://hu.wikipedia.org/wiki/Kretenizmus>

önmagadat az egyetlen olyan parancs, melyet mihelyst tudomásul vettünk, azt máris teljesítettük. [9, Fej. X.9.12.]

Az önismeretről szóló, gyakorlati tanításban mutattuk be az értelem fénye, az akarat szabadsága, és az érzelmek kapcsolatát, és szerepét a megismerésben, abban a megismerésben, amiben az Isten a teljességre akar minket elvezetni. Ezen az úton a kételkedés természetes velejárója a megismerő folyamatnak. Azt érzékeltettük, hogy nincsen addig bizonyosság, amíg nincsen megértés, ez a kételkedés vége. Krisztus mondatát írtuk fel: „*Legyen a ti beszédetek: úgy úgy;/ mint igen értelemben/nem, nem; ami pedig ezeken felül nagyon, a gonosztól nagyon.*” Az egyértelmű állásfoglaláshoz ugyanis szükséges az igazság ismerete, aki Krisztus. (vö.: Mt 5,37) Ő az az örök van, maga Krisztus, akiben nem volt igen és nem, csak van volt. [7, o. 90–91] A gyerekek a döntéseik helyességét csak úgy tudják érteni, ha tudják, hogy minek a vonatkozásában kell azokat meghozni. Ez az *imitatio Christi*, a valódi Krisztus követés lényege, amit a felebarátunkhoz való viszonyulásunkkal tudunk tettekre váltani. Különösen a szentségek előtt álló katekumeneknek kell ezt életük középpontjává tenniük. A beavató szentségek előtt a hittanulóknak át kell alakulnia az érzékelésüknek, mert a beavatás célja Jézus Krisztussal egyesülni, aminek a didaktikai előkészítése az a tanulás, ami egy belső felemelkedés Istenhez. [10, Fej. 11.38.]

Az elménket felügyelő igazsággal tanácskozunk ugyan, de mégis az tanít, akivel beszélünk, ez az illumináció – Szent Ágostonnál – az etikai dimenziója a megértésben. Szerepemet a hitre nevelésben a Mennyei Tanító munkatársaként értelmezve, magam is nyitott voltam a Belső tanító hangjára, amit gyakran a gyerekeken keresztül hallottam meg. [10, Fej. 12.46.] A felebarátot szeretetcselekedetekkel szolgáljuk ugyan, ám nem helyezük az igazság fölé, de vele egy szintre sem – hangsúlyozza Szent Ágoston, aki rámutatott arra, hogy ha az igazságot megtalálja valaki, akkor az lesz minden cselekedetének fokmérője, és nem a másik embernek való tetszeni vágyás, és akkor is kitart az igazság mellett, ha emiatt kellemetlenségeket kell elviselnie, vagy kapcsolatai szűnnek meg. [1, o. 91] Ezt a tanítást a digitális – gyakran személyes ismeretséget is nélkülöző – gondolatközösségek farkastörvényeiről, megfelelési kényszereiről meghallgatott beszámolók után a gyerekek számára a keresztény életvezetés alapszabályaként adtuk. A foglalkozás végén az egyik 15 éves leány az alábbi, iskolai hittanórán megismert ábrát rajzolta fel a táblára:

Az Istentől távol lévő barátok választása magától Istentől is eltávolít bennünket, és eltorzítja a szabályos háromszöget, ami a stabilitást jelenti az Istenben való életünkben. A táborigény körében felmerült közösségalapítási szándék alapja éppen abból forrásozott, hogy felismerték, hogy Isten személy, és megértették, hogy „*Isten a szeretet, és aki e szeretetben marad, az Istenben marad.*” (1Ján 4,16) Ennek a szeretetnek a metafizikai jellege (mint ontológiai létalap) a gyerekek számára bizonyára nehezen volna átadható, csak egzakt fogalmakkal lehetett volna körülírni, amit ők nem értettek volna, azonban számukra e tartalom mégis manifesztálódott a közösségben megélt szeretetben; Isten így mutatta meg magát, és ezért akarnak ebben a szeretetben megmaradni úgy, hogy közösségként meghatározzák magukat, egy olyan közösségként, akik a táboron kívül is szeretnének együtt maradni. Ebben a szándékban mindenképpen az Isten szeretetében való megmaradás vágya jelent meg, amit azokkal érez-

hetek, akik hasonlóan Isten felé tartanak a hitük tudatos mélyítésével, ami miatt ezt a tábor mi, szervezők is életre hívtuk.

Kerestük azt, hogy honnan ered a személyességünk? Az ember keresi a saját létforrását, ami a személyességben rejtőzik. Önmagunk számára is szerethetővé válunk, ha felismerjük, hogy a legnagyobb ajándék Istentől a saját életünk.

Megismerésünk életet adó bűvópatakja a személy mivoltunk, ettől a megismerés is transzcendentális, és feltételez egy ember fölötti tekintélyt, akiről nem mondhat le a végső igazságot kereső ember, akinek jeleket e tekintély a másik ember (aki tanít) szavain keresztül ad. Ennél fogva a megismerésünk egyben interszónális is, mivel saját magunkról a másik emberen keresztül szerezhetünk csak tudomást, és mivel a tudáselsajátítás személyközi interakció formáját veszi fel, ezért a hit az értelemtől nem, vagy csak az elemzés céljából választható el. A hit vezet el ugyanis az értelem bizonyosságához, mely egy másik ember vélekedéseként jut el hozzánk. Mivel lehetetlen, hogy tökéletes egyezéssel alapuló megértés legyen két ember között, a Belső Tanító megvilágosító ereje is szükséges az igazság megismeréséhez. A tanítási helyzetekben mindig törekedtem a táborban megélt élethelyzetekhez, a gyerekek által használt kifejezésekhez való kapcsolódásra, így a természetes nevelési helyzetekben maga a kegyelem segítette a megértést. A nap végi megosztások során egymásról tükröként visszajelzést adtak, hozzájárulva az önismeret, és az önbizalom erősítéséhez, melynek biztonságát az adta, hogy alapszabály volt az, hogy a szeretetben kell megmaradniuk, azaz ítélkezés nélkül kell a társuknak tükröt tartaniuk. Két alkalommal került sor a csoporton belüli helytelen viselkedés miatti problémamegbeszélésre, és annak megoldása során megértették azt, hogy megoldásaink keresése során mindenek fölött áll a Szeretetben való megmaradás szándéka, mert az „*Isten a szeretet.*” (1Ján 4,7-21)

Amikor így beszéltünk meg közösséget bomlasztó viselkedéseket, a 12 éves Bálint azt mondta: „*Olyan jó lenne, ha az iskolában is így oldanánk meg a problémákat!*” Elgondolkodtató, hogy a fiatalok, gyerekek közötti vitahelyzeteket miért nem próbálják gondolkodással, és problémamegoldással rendezni, miért csak a zavaró viselkedés azonnali kioltására, és szankcionálására törekszenek, aminek a vége sokszor kiközösítés, és az önbecsülésük rombolása/romlása. Ennek oka – meglátáson szerint – az lehet, hogy nincsen egy olyan igazság, ami a döntéseink során változatlan vonatkozási pontként szolgálhatna. Itt, a táborban volt, ezért ezekben a beszélgetésekben a helytelenül viselkedő, és a közösség is fejlődött. Az egyik helytelen viselkedőnek ugyanis éppen ebben a beszélgetésben tudott a közösség segítséget nyújtani azzal, hogy őszinte tükröt tartott, de nem lépett ki a szeretet keretéből. Felemelő azt látni, ahogyan kamasz gyerekek síró, érzelmileg sebzett társaikat vigasztalják, mert ez is azt igazolja, hogy alapvető emberi vonásunk a szeretetre való képesség. Minden megoldásnak a Szentírás gyakorlati tanácsain kellett nyugodnia, mivel a Krisztus utánzása volt a kitűzött cél, és ennek a viselkedésnek a begyakorlása. A kezesek, és a prefektus/prefekta szerepe arra is kiterjedt, hogy ha valaki helytelenül viselkedett, akkor az evangéliumi példák alapján kellett eljárniuk: „*Ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el és dorgáld meg őt négy szem között: ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát; Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanú vallomásával erősítsessék minden szót. Ha azokra nem hallgat, mondd meg a gyülekezetnek; ha a gyülekezetre sem hallgat, legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő.*” (Mt 18,15-17) Ez az eljárás minden esetben működött, és az is előfordult, hogy egy kezes vagy a prefektus az első megfeddést követően jelezte nekem, hogy mit cselekedett. Két esetben kellett a közösség elé vinni a problémát, de a megbeszélést követően angyalt választottunk – önként jelentkezés alapján –, aki kísérelte a vétkest a jobbá válásban. A kritika, ami nem járt megbélyegzéssel, egy helyesen értelmezett közösségi segítségnyújtássá lett, és jellemfejlesztőleg hatott a vétkesre és a közösségre is, nem beszélve az angyallá lett önkéntes segítőről, aki saját empatikus erőforrásait is megismerhette; ezek ke-

gyelmi történések voltak a közösségben, amik megmutatták az egy akaraton maradás erőtlenségét. Jézust utánozták, és működött, mert mindenki meg akart maradni a szeretetben, és a közösségben.

Természet és kegyelem között ugyanis nincsen ellentét, mert a tanulás és a megértés egyszerre természetes, és kegyelmi folyamat [7, o. 92], ezért a lelket, a hitet igazán formáló hittanórák vázlatát itt a Szentlélek vezette. Ebben a közösségben ennek a belső tanulásnak számtalan jelét felismerhettük.

Közösségalapítási szándék

A közösséggé alakulás okán beszéltünk a névadásról is, mert a névadással mindig lehatárolunk valamit, és a névvel egyben létet is adunk neki. Isten szeretetének megértéséhez maga a szeretet lényegének felismerése mutatott rá a gyerekek lelkében arra, hogy Isten személy, aki a mi személyünkkel akar kapcsolatba kerülni, és ez a személyes találkozás a hitünk alapja. Isten az örök jó, és az életünk, a saját létünk a legnagyobb bizonyítéka annak, hogy szeret minket, ezért önmagunk szeretete lehet csak alapja a felebarát szeretetének, mert a felebarátunkat úgy kell szeretnünk, mint önmagunkat. (vö.: Mt 22,39) A keresztény ember szeretetszolgálatának parancsáról való elmélkedés okán felmerült a gyerekek körében is a kérdés, hogy kinek kell szolgálnunk, és kinek kell elsősorban segítenünk? Szent Ágoston okfejtésével magyaráztuk meg, hogy segítenünk elsősorban azoknak kötelességünk, akiket a tér, vagy az idő velünk sorsközösségbe kapcsol. [3, o. 66] Azoknak, akik éppen most, a jelen pillanatban mellettünk vannak, mert a felebarát kifejezés - a latin eredeti -szó szerint a hozzánk legközelebb állókat jelenti⁵. [1, o. 69] A gyerekek közösségalapítási szándékuk megfogalmazódását követően – gondviselészerűen – első szolgálatukat is megkapták közösségként. A táborhely melletti kulcsosházba másnap Pécsről a Kerekvilág Alapítvány fogyatékkal élő csoportja érkezett, akiknek látványa több gyermekben is megrendülést keltett. Ekkor ismerkedtünk meg a szájalom, és az irgalom cselekedeteinek különbségeivel. A szájalom együttérző passzív tudomásulvétele mellett az irgalom az a fajta aktív megrendülés, ami megállásra kész, mert nem tudok továbbmenni segítségnyújtás nélkül. A sérüléssel született emberekről való beszélgetés megállapítása az lett, hogy szellemi, vagy testi fogyatkozásaink mértékétől függetlenül mindenki rendelkezik a szeretés képességével, mert minden ember személy. Ebből a beszélgetésből hajtott ki a gyerekek ötletének zseni hajtása, és a szándék, hogy állítsunk össze egy műsort a számukra, és a táborhely melletti színpadon örvendeztessük meg a kerekesszékekbe kényszerült felebarátainkat, mert nem véletlen, hogy ők most éppen ide érkeztek mellénk.

Szeretetszolgálat és gyümölcsei

Az előadás megszervezését két 15 éves leány vállalta, kik közül az egyiket kezesként hozta a barátja, és most bontakozott ki előttünk is gazdag személyisége, e munka során. Számba vette, hogy mit tudunk együtt, vagy külön-külön is énekelni, szavalni, táncolni. Az volt az elképzelése, hogy valamit mindenki tud, és ha azt mind összeadjuk, abból kerek kis műsor lesz. Lázás készülődésbe kezdtek a lányok lelkesen, ám többletfeladatként hárult rájuk a vonakodó fiúk meggyőzése, ebben én is segítettem. Felolvastam nekik azokat a mondatokat, amiket az első tábori napon megfogalmaztak arról, hogy ők ebbe az imatáborba azért jöttek, mert a hitükben fejlődni, töltekezni akarnak, és bérálásra készülnek. Ekkor összefoglaltuk, hogy milyen komoly kötelezettséggel jár a nagykorúság szentsége, és ez tanítói jogosultság is egyben, a feladat pedig igen helytálló a szentségre való felkészülésben. A műsorban helyet kapott egyéni és közös dal egyaránt, vers, szólóéneklés, duettben előadott verses költemény, és a

⁵ Proximus³ (lat): Legközelebbi, hozzánk legközelebb álló.

nem tervezett sírások, megrendülések egyaránt. A valóságban azonban sokkal gazdagabbá lett a tervezettnél, ugyanis a szervezők nem számoltak – köztük magam sem – a közönség visszautkrözésének erejével, azzal, hogy ők bevonódnak, ölelni, érinteni, azaz minket szeretni fognak. A gyerekek új arcát ismerhettem fel magam is, a gazdag empátia, a gyengédségük, a tapintatuk mind azt mutatták, hogy merik vállalni a szeretetcselekedetet, és kamaszként is hajlandóak tréfás, vidám dolgokkal örömet szerezni. A közösségük most tett tanúságot Krisztusról, aki a szeretet. Ez a találkozás Isten-élménnyé vált, ami most szemmel láthatóvá lett a Krisztust követésére előkészítő katekézisükben.

Másnap délelőtt, amikor az erdei zarándoklatra sétáltunk lefelé, az erdő irányába, a ránk várakozó sérült gyermekek színes rajzokat adtak át a közösség tagjainak, a hátoldalukon ezzel az egységes felirattal: *Jézusnak ...-tól*. Előző este, a látogatásunk értékelésekor, a megosztás alkalmával azzal a gondolattal zárult a napunk, hogy annyit tudunk megmutatni a világnak, a körülöttünk élőknek Jézusból, amennyi az életünkön belőle látszik. A gondviselés maga értette meg a gyerekekkel, hogy a keresztyén ember a cselekedetein keresztül mutatja meg első sorban, hogy kicsoda Jézus Krisztus. Nekik ezúttal sikerült. Ekkor, ott a zarándoklat kezdetén nevezték meg magukat közösségként, és a „*Szeretet Nagykövetői*” nevet választották. Munkatársaimmal csak néma tekintetet váltottunk, mert nekünk sem kellettek szavak a teljes megértéshez.

Liturgikus beavatás

Mivel az evangélium elsősorban szóbeli hagyomány, melynek továbbadására Krisztus Miszsiós-parancsában kaptunk küldetést, a beavató szentségekre felkészítésben a tanítás (didaskalia) ennek a továbbadása, megvalósulási formája a katekhézisz, a szóbeli beavató oktatás.[7, o. 175] Célunk a szentmiseáldozat liturgiájának, valamint a katolikus szentségeknek átélmedkedése során azok formájának, rituáléjának felszínes megismertetésén túl az erejét, értelmét (tartalmát), és eredetét, a hagyományainkat is átadni. A szentmisére való felkészülés egy külön katekézisben történt meg, ahol a szentmise céljának meghatározásából indultunk ki: A szentmise felajánlás, Jézus Krisztus keresztáldozata, amelyben Urunk valóságosan jelen van, és a Megváltó halálát újra megéli, ennyire tart bennünket, ezért mi is felajánljuk magunkat a szentmisében, ahol Jézus Krisztus van a középpontban, mindannyian Őreá tekintünk. Kedden egy évközi misén vettünk rész, szerdán azonban az előkészített papdi kápolnában egy latin nyelvű, hagyományos tridenti misén. Abból indultunk ki, hogy az őseink mindig azt imádkozták, amit hittek, és azt hitték, amit imádkoztak. Ha arra keressük a választ, hogy miért nem olyan a hitük a mai fiataloknak, mint az elődeinknek, a nagyszülőknek, azt kell válaszolnunk: Azért, mert nem azt imádkoztatjuk velük, amit hiszünk, és mert a szentmisében nem Jézus Krisztust ünnepeľjük, hanem önmagunkat, vagy a közösséget.

A tábor előkészítése során felkészítést kaptak a gyerekek a kezesség ókori gyakorlatáról, és az ókeresztyén egyház beavató, és felkészítő folyamatáról. Az 1965-ig egyetlen rítus gazdag jelentésvilágát, a hittartalmak megértését segítő mozzanatait, a misézés részletes rendjét befolyásoló mozzulatok, az oltár (és oltárkö) jelentőségének megértését segítette. A Krisztus felé forduló figyelem nagy tanító erővel bír azok számára, akik szóbeli ismertetést követően vesznek részt egy hagyományos szentmisén. A szentmisét egy erdőben álló kis kápolna rendbetelével készítettük elő Papdon, ahol a település már régen eltűnt, csak a kis kápolna őrzi nyomát annak, hogy ott valaha imádkozó közösség élt. A varázslatos tisztáson álló kápolnához 4 km-es erdei zarándokúton érkeztünk, ahol a vendégplébánosok – akik velünk zarándokoltak fekete reverendájukban – útközben gyóntatást végeztek. A gyerekeket előtte a lelkiismeretvizsgálatra, és a bűnbocsánat, valamint az Eucharisztia szentségére felkészítettük. A lemaradó gyóntást végzők előtt zarándoklókkal rózsafüzért imádkoztunk közösen. A hagyományos szentmisén való részvételre a papok kis szentmise-katekézist tartottak előtte, és a liturgia kö-

vetésére misefüzetet kaptak a gyerekek. Az énekeket a Hozsanna népénekei közül választottuk, és a gyerekekkel már megtanultuk azokat. A papok oltárkövet és ereklyét is hoztak magukkal, mivel a kápolnából ezek már el lettek távolítva, ott misézés nincsen. A Szent Kereszt egy darabjával a szentmise végén megáldottak bennünket, ez nagyon felemelő volt. Ezeknek a részleteknek a megismertetése lehetőséget adott arra is, hogy az ereklyékről, és Anyaszentegyházunk ereklyetiszteletéről is tanítsanak a papok a visszaúton, kapcsolódva az előző, szentekről szóló tanításhoz.

ÖSSZEGZÉS, KITEKINTÉS

A fiatalok hitre nevelése során – különösen a beavató szentségekre való felkészítés folyamatában – a propedeutikai feladatot jelenti a hit nyelvezetét alkotó szavak, kifejezések, és jelentéstartalmak megismertetése, és a hitben való gondolkodásra való képesség pallérozása. Ez a tevékenység az elme (ész, gondoló képesség) meglétét, és Istenre irányultságát jelenti, mely a katekumen, és minden hívő ember értékpreferenciájának alapját képezi, és ezen képesség alatt szó szerint azt kell érteni, hogy valóban képekben való gondolkodásra kell serkentünk a fiatalokat, akik egy túlvizualizált, és túlvizionalizált világban nevelkednek életük minden területén, mert ismereteik jelentős részét a digitális platformokon szerzik, ami azonban személytelen, mert mögötte nem áll élő tekintély, aki az értékek változatlan forrása lehetne.

A táborig beszégetésekben – mint spontán kateketikai helyzetekben – a folyamatos visszautalás, és a támogatott önreflexió, a gyakori visszakerdezések (a gyerekek szókészletéből kiindulva), majd a csoportos megosztások azt a célt szolgálták, hogy megismerjük azt, hogy a fiatalok mit gondolnak az egyes kifejezésekről, melyeket a hitükkel, a liturgiával, a szentségi életükkel, és magával a beavatási felkészüléssel kapcsolatosan használnak. A táblán folyamatosan rögzítettük az egyes szavakat, és azok magyarázata során az egyes kifejezéseket a saját élethelyzeteiken keresztül értettük meg velük, feltárva azt a kapcsolatot, ami e kifejezések között felismerhető, és logikai keretként biztonságosan bővíthető. Ezekben a személyes igazságfelismerésekben a tanító-diák, vagy a diák-diák közötti disputák során maga Krisztus ismerte fel bennük az igazságot. Enélkül a személyes élmény nélkül ugyanis nem beszélhetünk konverzióról, azaz olyan megtérésről, mely az egész gondolkodást krisztusivá alakítja át. A homília áldásait ezekben a spontán tanítási helyzetekben sokszorosan megtapasztalhattuk. Itt a beszélő, a tanító ugyanis egész lényével jelen van, és hat. Ennek a felelőssége éberségre kötelezett bennünket, tanítókat. Megtapasztalhattam, hogy tanítóként egész lényemmel, a hanghordozásommal, hangerőmmel, a szavaimat kísérő gesztusaimmal, arcjátékommal, – *ami különösen a fogyatékkal élők közötti éneklés, és mozgás során serkentette, bátorította a gyerekeket az utánzásra, a szeretetből fakadó szabad önkifejezésre* – együttesen hatok rájuk. Megtapasztalhattam azt is, hogy az élő beszéd az párbeszéd, és hogy a gondolataink is beszélnek, és e homília ereje igen gazdag katekézist eredményezett, melyben szinte kézzel foghatóvá lett a gyerekek hitének épülése, melynek mélyüléséről, és önreflektivitásáról mindig visszajelzést kaptunk az esti megosztások során. [6, o. 17] Akinek a szeretet nyitja meg a fülét, az hisz nekem, és ez a tanítói küldetésünk mozgatórugója.

Miért ne kellene a szeretet témájának szembeütőnek lennie? – veti fel Szent Ágoston a katekézis kapcsán – Az ok, Ágoston, és kortársai szerint az volt, hogy a szónoklat műalkotás volt; hogy a pedagógia részben esztétikai kritériumokat követett. Az ő esztétikájuk a finomság mértékét diktálta. Addig ugyanis nem jön létre megértés, amíg rá nem nyílunk a másokra, mert az emberi bizalom a szeretetre épül. [3, o. 123–131] A bennük lévő szeretet hisz ugyanis nekem. [9, Fej. 10.3.3–4.], ez, ami összeköt minket, ez nem én vagyok, hanem az igazság tekintélye.

A hitoktatás mai fehér foltja abból adódik, hogy a fogalmak szolgálai, üres módon történő átadásával valójában a megismerő hittanuló lelke, és gondolkodása érintetlen marad, és ennek tudomásulvétele mellőzésével éppen azt a területet zárjuk el a hittanulótól, ahol a Szentléleknek kell beteljesítenie a kegyelmi munkát, mely katolikus gondolkodásává teszi az igazságra éhező fiatalot. Ez a feladat voltaképpen a hívőben élő *sensus fidei*, *hitérzék*⁶ gyakorlatoztatására irányul.

A teológia nyelvezete tudományosságra törekszik, holott a megismerési területe – más tudományoktól eltérően – nem az anyag, hanem az Isten, aki nem azért misztérium, mert nem mondja ki magát, hanem mert pusztán csak az ésszel képtelenek vagyunk felfogni őt. Isten megismerése és megértése személyes, az énünk legmélyén történik meg, hiszen Isten személy, Valaki, aki a másik személlyel akar kapcsolatba kerülni. Az Istenről való beszéd a gyakorlatban is eltér lényegesen a hétköznapi használt nyelvezettől, ezért nem lehet megérteni kizárólag az információkat befogadó értelemmel, és mivel tárgya anyag feletti, a többi tudomány szókészletével való operálás sem vezethet megértéshez. Amennyiben erre törekszünk a hitoktatásban, Isten antropomorfista megjelenítését erőltetjük, ami egy torz Istenképet eredményez, aminek a következménye maga a napjainkban tapasztalható hitetlenség lesz. Ám nem csak hitetlenségre hajló fiatalok vannak. Olyan világban katolikusnak maradni, amikor a relativista szemlélet tagadni igyekszik a végső igazság létét, különösen fontos a néplélek hitének csorbítatlan megőrzése, és tovább hagyományozása még akkor is, ha sokak szerint ez régimódi, és divatjamúlt. A fiatalok világának, fogalomkészletének megismerése jelenti azt a kaput, ahol a lelkivilágukba be lehet lépni. Ezt kutatni kell, és meg kell érteni ahhoz, hogy taníthassuk őket. Hitem szerint a nemzeti imádságaink, a népének gazdag hitvilágának terjesztése tudja csak megmenteni az Egyháztól, és a katolikus hittől eltávolodó fiataljaink hitét, és tudja megalapozni az ő buzgóságukat, mert ők az igaz hit jövőbeni imádkozóit jelentik.

Mi most 16 kamasszal próbáltuk meg ezt, és az ő válaszukban valódi, igent hallhattunk. A fiatalokban megfogalmazódott az az igény, hogy közösségként együtt maradhassanak, és katolikus hitüket mélyíthessék. Nevet is választottak maguknak: a „*Szeretet Nagykövetei*”. E katolikus fiatalok közösségének tagjai megértették ugyanis azt, hogy Krisztusból annyit tudnak megmutatni a körülöttük lévőknek, amennyi az életükből Krisztus lelkületéből meglátászik. Az értékrend, az Isten személye az, aki rendet tud tartani. A mai világ rendetlen, zavaros, a káosz, és az anarchia felé tart, hiányzik belőle a rend, mert kidobta onnan az Istent, ezzel pedig elveszítette a mihez tartást. Megállapítottam, hogy gyermekeink lelkében még rendben van minden, és pontosan tudják, hogy mi a helyes és helytelen közötti különbség, mi neveljük beléjük a világnak való megfelelés kényszerét, ami beletaszítja őket a helytelenségekbe. A nagyoknak a házasság előtti tisztaságról tartottunk hittanórát, a szüzesség értékéről, a szemérem ékességéről, és volt rá igényük és figyelmük is. Az őszinte beszélgetésben kiderült, hogy minden leány keresi a férjét, és minden fiú keresi a feleségét, aki tiszta, erényes és széplelkű. A széplelkű fiatalok tiszta életéért való munkálkodásra adjuk oda az életünket, mert másnak nem nagyon van értelme. Minden erőnkkel támogatjuk, neveljük és oltalmazzuk a Szeretet Nagykövetei katolikus fiatalok közösségét, és segítjük őket egy tisztább, katolikusabb, és magyarabb jövő felépítésében. Hogyan tegyük mindezt? Ahogy Krisztus az Út megmutatta, nem kell új út, csak a változhatatlan: „*Ezért hát az, aki tudni és tanítani akar, tanuljon meg mindent, amit tanítani kell, és sajátítsa el a szónoklás képességét is, amint az egyházi emberhez illik; amikor azonban elérkezik a beszéd órája, jusson eszébe, hogy a jó lelkületű emberhez inkább az Úr mondása illik. Ne aggódjatok előre, hogy hogyan vagy mit beszéljete. Mert*

⁶ hitérzék (lat. *sensus fidei*): a keresztény ember adottsága, mellyel a hit dolgaiban képes megkülönböztetni az igazat a hamistól a →Tanítóhivatallal egységben (vö. 1Kor 2,16; 1Jn 5,20). - A Krisztus-hívőket a Szentlélek tanítja és vezeti be a „teljes igazságba” (Jn 16,13), azaz részesednek a kinyilatkoztatott igazság megértésében és továbbadásában. (Magyar Katolikus Lexikon)

megadatik nektek abban az órában, hogy mit mondjatok. Hiszen nem ti vagytok, akik beszéltek, hanem Atyátok Lelke az, aki beszél belőletek. (Mt 10,19-20) Ha tehát a Szentlélek szól azokból, akiket Krisztusért átadtak ellenségeiknek, akkor miért ne szólhatna azokból is, akik Krisztust adják át a tanulni vágyóknak?” [1, o. 247–248]

Ebben a táborban hinni akarókkal tanultuk a szeretetet, bátran állíthatom, hogy megtérések történtek, és megalakult egy katolikus fiatalokat összefogó közösség is, akik a névválasztással egyben a feladatukat is megválasztották. A közösség egyetlen tulajdona egy narancssárga kézilabda, amit egy 14 éves kézilabdázó leány ajánlott fel, bizalmának és hitének „*hasonlít ez a szántóföldbe rejtett kincshez, amit ha megtalálunk, a földért mindenünket eladunk*” (Mt 13,44) a jeleként, hogy ez, az ő legbecsesebb tulajdona váljon a közösség első tulajdonává, mert ha tulajdonolhat, akkor létezik is, a Szeretet Nagykövetei Katolikus Fiatalok Közössége, melynek lelkivezetését a velünk zarándokoló Dániel atya elvállalta, mi pedig igent mondtunk a Lélekkel történő tanításra..

Reflexiók a gyerekektől

Az alábbi két írás az Angyalkürt Plébániai Hírmondó 165, és 166. számában jelent meg, írói a tábori prefekta, és a prefektus.

1. Az én utam

A tavalyi imatáborban elhangzott tőlem egy olyan mondat, hogy „még keresem a helyem a világban ...”. Az idei táborba pedig már úgy megyek, mint aki megtalálta. A két alkalom közötti időszak számomra elég meghatározó volt, ugyanis felvettem a keresztséget.

Egészen addig a napig úgy éreztem, a legtöbb helyről kilógok. Nem járok minden hétvégén más szórakozóhelyre, nem élek olyan szerekkel amelyek csak ártani tudnak. Nem tartozom azok közé, akik másokat szánt szándékkal bántanak, megaláznak, sem azok közé, akik ezellen nem tesznek semmit. Talán azért, mert az általános iskolás éveim erről szóltak, sok mindenkitől el kellett nézmem a csúnya szavakat, de tudtam, hogy nem szólhatok, nem adhatom vissza, mert én nem vagyok ilyen. A letelején (kisiskolásként) ezt még nem tudtam kezelni, de később az iskolaváltást követően ez javult, ellenben éppen emiatt kerültem egyre távolabb a kortársaimtól lelkiükben. A baráti köröm az évek során mindig változott, az emberek ki-és besétáltak az életembe, ám mégsem éreztem, hogy tartoznék egy konkrét csoporthoz. Gimnazistaként már elmondhattam, hogy egy szerető közegbe kerültem, ennek ellenére tudtam, hogy még mindig nem azt az utat járom amire engem szólítottak. Mert szólított valaki, ezt mindig is éreztem, de csak akkor, azon a napon tudatosult minden.

A jeles keresztelői napra egy májusi napon került sor, még az idő sem nekünk kedvezett, de mégis az életem egyik legfontosabb napja volt. Ha abban az órában még nem is, a gyorsan folyó események miatti meglepettségemből felocsúdva, egy olyan érzés töltött el, amit nem tudott volna senki megmagyarázni, de még én sem. Ez annak az érzete volt, hogy bekerültem valamibe, ami egy életre összeköt engem az Istennel.

Akkor már tudtam, az Egyházhoz tartozom. Azokhoz az emberekhez, akikben nincs gyűlölet, és minden tökéletlenségemmel együtt tökéletesnek látnak, mert szeretnek. Úgy gondolom, ebben a táborban is ennek a—ma már egyre kisebb, de annál kitartóbb—közegnek egy kis részével fogok találkozni, akiknek átadhatom ugyanazt a szeretetet, tiszteletet és elfogadó készséget amit én kapok. Mert ez az én utam, engem arra hívott az Isten hogy törődjek másokkal, segítsen és tanítsam őket egy nagyszerű példaképet követve: Jézus Krisztust.

Ebbe az imatáborba hozzám hasonló, sebekkel teli, szeretetéhes emberek jönnek, akik részesei lesznek a szolgálatomnak, amit az Úrnak teszek. Ellentétben Vele, én nem lehetek ott mindenhol, ámde minden kapott örömmel azon leszek, hogy segítsen ahol és akin tudok. Segíteni megtalálni azt az utat amit én is megtaláltam, hogy ők is átélhessék és felismerjék azokat a csodákat amiket én. Kevés olyan dolgot tudnék mondani, ami nagyobb örömmel töltene el,

mint az, hogy örömet tudok okozni másoknak, pláne ha azt úgy, hogy közben a jóra is tanítom őket. A jóra is és legfőképpen arra, hogyan tudnak kellő tapasztalatot szerezni ahhoz, hogy különbséget tudjanak tenni a jó és a rossz között, hogy felismerjék a gonosz kísértését, ellen tudjanak állni és nem feladni, ha nem sikerült. Nem számítok arra, hogy könnyű lesz, de tudom, hogy amíg hiszek, nem vagyok egyedül.

Szabó Zsófia, a Ciszterci Nagy Lajos Gimnázium 10.-es tanulója, megkeresztelt Krisztus-követő

2. A tábori szentmisék

Izgatottan készültem testvéremmel az idei imatáborra, mely augusztus 1-én kezdődött Annafürdőn. Annyira tetszetek a korábbi táborok, hogy most már a harmadik alkalommal vettem részt rajta. Bátorkodtam elhívni az egyik legjobb barátomat és testvérét is. A vadász-házban aludtunk külön lány- és fiúszobákban. Sok trófea lógott a falon, leginkább gím- és dámszarvas agancsok. Minden napra volt valami izgalmas program, de az elsőnap leginkább a berendezkedéssel, ismerkedéssel, a környék felfedezésével és a szabályok lefektetésével ment el. A harmadik napon a závodi templomhoz 5 km-t zárandokoltunk. Az út első felében rózsafűrért imádkoztunk, a második felében csendben folytattuk utunkat. Mikor megérkeztünk a templomhoz, vízzel, szódával és egyéb ízesített italokkal vártak minket. Helyet foglaltunk és elkezdődött a szentmise. A jó társaság ellenére nem beszélgetett senki, mindenki figyelemmel kísérte végig a szentmisét. Nagyon érdekes beszédet mondott a pap, úgy gondolom, hogy sokat tanulhattunk belőle. Miután vége lett, felmentünk a toronyba, hogy szemügyre vehessük a harangot. A legkisebb táborozó ezt nagyon élvezte, ugyanis nagy harangrajongó. Visszafele nem kellett tovább gyalogolnunk, kisbusszal szállítottak minket vissza. Út közben még beugrottunk az ebédért és énekel köszöntük meg a gondosan elkészített ételeket a teveli konyhásoknak. Délután a közeli tóhoz sétáltunk le és ott igazi ijakkal lőttük a céltáblát. Az este megosztottuk gondolatainkat egymással. A tábor negyedik napján, szerdán két pap érkezett hozzánk, 7 év korkülönbséggel. Aznap is útra keltünk egy elhagyatott templomhoz, melyet pár nappal korábban a táborvezetők rendbe raktak. Ide 4 km út vezetett nagyobb szintkülönbségekkel, de a cél előttünk lebegett. Akkor is rózsafűrért imádkoztunk, miközben a fiatalabb pap 7-8 méterre lemaradva gyóntatott. Ez a szentmise nagyon különleges volt: a papok hoztak magukkal egy kis darabot a Szent keresztből. Ezt csak idővel tudtuk feldolgozni, hiszen ez abból a keresztből származik, amelyre Jézust keresztre feszítették. Ez egy nagyrészt latin nyelvű szentmise volt. Nagyon érdekes volt ez a rituálé, különböző mozdulatokkal, énekekkel volt megtartva. A mise közepe fele csatlakozott hozzánk egy család is. A végén megáldottak mindenkit a Szent ereklyével. Ez után nem akartunk megszólalni, valami visszatartott minket, de jó érzés volt lenni abban a meghitt csendben. Visszafele úton kérdésekkel faggattuk a papokat és sokat mondtak, értékes válaszokat adtak. Ezzel sokkal jobban megismertük egy pap életét. Ezzel arra is rájöttünk, hogy a papoknak sokkal könnyebb elveszteniük a hitüket, mert „őket a sátán elit serege támadja”. Még azt is mondták, hogy ugyan hitüket nem veszítették, de sokszor közel álltak hozzá: amikor azt látták, hogy az így is kevés ember közül akik eljárnak misére mára sokan csak kényszerből vannak ott, nem figyelnek végig, forgolódnak, beszélgetnek. Megtudtuk, hogy ők nemrégiben 60 km-es zárandoklaton voltak. Az ebédet még a társaságukba tudtuk tölteni, aztán útra keltek. Az este folyamán ismét volt megosztás. Ekkor társaim elmondták, hogy sokkal jobb volt így a gyónás egy viszonylag fiatal pappal, mint egy idősebbel. A napot esti imával zártuk szokásunkhoz híven. Ez után hamar elaludtunk a fáradtságtól. Így visszaemlékezve nagyon szerencsésnek tartom magamat és társaimat, hogy egy ilyen szentmisén vehettünk részt.

Joó Krisztián zalakarosi 7. osztályos tanuló

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] Szent Ágoston, *A keresztény tanításról*. Budapest: Kairosz Kiadó, 2012.
- [2] P. Véghelyi, „A digitális kultúra oktatásának fogalmi tisztázásai, kívánatos propedeutikai megalapozása”, in *Digitális és online lehetőségek, jó gyakorlatok a tanári munkában és a neveléstudományi kutatásokban: Osztatlan tanár szakos hallgatóknak és gyakorló pedagógusoknak*, K. Kéri, Szerk. Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Neveléstudományi Intézet és „Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola, 2021, o. 5–17. Elérés: máj. 21, 2021. [Online]. Elérhető: <https://pea.lib.pte.hu/handle/pea/23875>
- [3] W. Harmless, *Augustine and the Catechumenate*. Collegeville, Minn: Liturgical Press, 1995.
- [4] G. Czuczor és J. Fogarasi, *A magyar nyelv szótára*, köt. E-H, 6 köt. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 1864. [Online]. Elérhető: <http://mek.oszk.hu/05800/05887/>
- [5] A. Augustinus, *Fiatalkori párbeszéd*. Budapest: Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, 1986.
- [6] G. Heidl, *Lelki alakformálás: Szent Ágoston beavató beszédei*. Pécs – Budapest: Keresztény Örökség Kutatóintézet – Kairosz Kiadó, 2015.
- [7] G. Heidl, *Érintés: Szó és kép a korai keresztény misztikában*. Budapest: Kairosz Kiadó, 2011.
- [8] P. Kecskés, *A bölcsélet története főbb vonásaiban*, Második, Átdolgozott. Budapest: Szent István Társulat, 1943.
- [9] A. Augustinus, *Vallomások*. Budapest: Gondolat Kiadó, 1982.
- [10] A. Augustinus, „A tanítóról (De magistro)”, in *Fiatalkori párbeszéd*, Budapest: Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, 1986, o. 265–316.